

KOM RÄTT!

En konferens om att skapa kommunikativa miljöer där rättigheter och möjligheter står i fokus.

Två dagar om funktionsnedsättningar och kommunikation

Göteborgs Stad
Social resursförvaltning

DART
Kommunikations- och
dataresurscenter för funktionshindrade

fd.

SAHLGRENKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

ISAAC
Sverige

Specialpedagogiska
skolmyndigheten

Välkommen till den 11:e Västsvenska kommunikationskarnevalen

Karnevalens grundtanke och tema är som alltid att vara ett forum och en mötesplats för alla som verkar och arbetar inom funktionshinderområdet. Fokus ligger som alltid på kommunikation, och årets konferens vill främst belysa vikten av att skapa kommunikativa miljöer.

Även i år ingår festmiddagen i konferensavgiften. En konferens är också möten och umgänge. Många goda idéer föds i samtal under avspända former. Sen är det aldrig fel att ha trevligt tillsammans, efter intensivt konfererande under dagen.

Du som deltagare

4–5 juni har du chansen att få ny kunskap och inspiration genom föreläsningar, seminarier, möten och kulturupplevelser. Du får också träffa utställare som brinner över att få visa nyheter och ge dig råd och tips.

Du som utställare

Ta chansen att få träffa nyfikna, kunniga och vetgiriga människor från hela landet som vill veta allt om vad du har att erbjuda och varför de skall välja just din produkt. Utställningen är placerad i entréplanet. Du kan demonstrera dina produkter både för konferensdeltagarna och de som kommer speciellt för utställningen. Även i år kommer det att finnas möjlighet för er utställare att hålla seminarier. Kostnaden för att ställa ut är densamma som konferensavgiften, d.v.s. 3400 kronor (exkl. moms) per representant och företag. Vi måste ha din utställaranmälan senast 30 mars. Utställarytan är begränsad, så det är först till kvarn som gäller!

Plats

Konferensen hålls i år på Radisson Blu Hotell på Södra Hamngatan 59 i Göteborg. Hotellet ligger bara ett stenkast från centralstationen och flygbussar.

Utställningen – öppen för alla

Utställningen är öppen hela konferensen. Att enbart besöka utställningen och utställarseminarier är gratis och kräver ingen föransökan. Kom och ta del av allt spännande som utställarna har att erbjuda. Missa inte heller vår karnevalsbio!

Det färdiga utställarprogrammet finns att hämta i mitten av april på www.goteborg.se/dalheimershushus

Arrangörer

Dalheimers hus

är byggt och anpassat för människor med skiftande funktionsnedsättningar. Vår verksamhet är uppbyggd kring rehabilitering, korttidsboende, friskvård, föreläsningar, konferenser och kultur. En av våra ambitioner är att vara ett kunskapscenter för frågor som rör funktionshinder. Dalheimers hus är en del av Göteborgs stad och tillhör Social resursförvaltning.

www.goteborg.se/dalheimershushus

DART

är en del av Västra Götalandsregionen och är ett kommunikations- och dataresurscenter för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. DART erbjuder bland annat utredning, utbildning och utveckling kring kommunikation och datorbaserade hjälpmedel.

www.dart-gbg.org

Eldorado

Är ett aktivitets-, kunskaps- och kulturcenter för personer med intellektuella funktionsnedsättningar på tidig utvecklingsnivå. Det är ett komplement till övrig verksamhet som finns för dessa personer i Göteborgs stad. Eldorado är en del av Göteborgs stad och tillhör Social resursförvaltning.

www.goteborg.se/eldorado

Frölunda Data AB

Är ett Göteborgsbaserat hjälpmedelsföretag etablerat 1985, som arbetar under mottot "IT för funktionshindrade". Våra kunder återfinns i Sverige och övriga Norden, mest inom offentlig sektor. Våra produkter används av barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättningar eller inlärningssvårigheter.

www.frolundadata.se

ISAAC – Sverige

Är en ideell, internationell förening. Namnet betyder "International Society for Augmentative and Alternative Communication". Genom ISAAC kan både brukare och professionella skapa personliga och yrkesmässiga kontakter och på så sätt utbyta kunskaper och erfarenheter och gemensamt arbeta för AKK och rätten till kommunikation.

www.isaac-sverige.se

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)

Arbetar för att barn, unga och vuxna oavsett funktionsförmåga, ska få förutsättningar att nå målen för sin utbildning. Det gör vi genom specialpedagogiskt stöd, undervisning i specialskolor, tillgängliga läromedel och statsbidrag. Det stöd vi erbjuder kan handla om individers lärande, pedagogers arbete eller verksamhet och organisation. Vi utgår från att alla, oavsett funktionsnedsättning har rätt till en fungerande utbildning. Den kompetens vi erbjuder kompletterar kommunernas och skolornas resurser.

www.spsm.se

MÅNDAG

4

JUNI

TISDAG

5

JUNI

08.00–09.00

Registrering med kaffe & fralla

09.00–09.15

Välkomna önskar Gunilla Thunberg. Gunilla är logoped, fil.dr och arbetar på DART. Hon är initiativtagare till en rad projekt inom kommunikationsområdet. Hon är också förälder till en pojke med autism och utvecklingsstörning. Med värme, humor och säker hand kommer hon att lotsa oss igenom dagarna.

09.15–09.30

Musikalisk inledning med Anton Björnegård och Leif "Pedda" Petersen

Anton är en musikalisk kille som trakterar flera olika instrument och sjunger med inlevelse. Han går femte terminen på Nordiska folkhögskolan i Kungälv. Han är född med sina funktionsnedsättningar, cp-skada och epilepsi.

Leif "Pedda" Pedersen arbetar som musik- och gitarrlärare på Nordiska folkhögskolan där Anton är en av eleverna. Tillsammans har de arbetat fram ett program där Anton berättar om hur det är att leva i dagens samhälle med dessa handikapp och hur möten med människor påverkar honom både positivt och negativt. Anton sjunger några sånger till ackompanjering av Leif.

09.30–10.15

FN:s konvention om rättigheter för människor med funktionsnedsättning. Fungerar den i praktiken i dagens Sverige?

David Lega är känd som föreläsare och entreprenör. Han har en framgångsrik karriär inom handikappidrotten och slog 14 världsrekord i simning under 1996–2000. Idag är han kommunalråd för Kristdemokraterna i Göteborg.

10.15–10.45 Förfriskningar

10.45–12.00

Aided Language Stimulation Update – Low Tech and High Tech Options Part A (Scripted Activities)

Aided Language Stimulation (ALgS) is a teaching strategy in which the Facilitator highlights (shows, points to, shines a light on) symbols (tangible objects, photographs, line drawings, printed words) in conjunction with her/his ongoing verbal language sti-

mulation. The technique has received wide spread clinical acceptance with considerable recent research documenting its value as a clinical tool for enhancing receptive and expressive aided communication. ALgS, however, is considerably more multi-dimensional than the literature would suggest and the clinical strategies are varied depending upon a) whether ALgS is being conducted in a low technology or high technology format (e.g. interactive white boards); b) whether it is being conducted in a scripted activity (e.g., reading a story, singing a song) or an unscripted activity (e.g., conducting a cooking activity, creating an arts & crafts project); c) whether it is being conducted with students that are cognitively young vs. students that are cognitively older.

Carol Goosens från USA är logoped, specialpedagog och dessutom forskarutbildad. Hon är känd för sin förmåga att på ett levande och engagerande sätt förmedla både teori och praktik kring AKK. Hennes specialitet är användningen av AKK i klassrummet. Hon har också arbetat med metoder för att göra samlingen till en bra och spännande stund för gruppkommunikation. Hon är dessutom "mamma" till pekpratsmetoden eller på engelska Aided Language Stimulation.

12.00–12.30 Utställarpresentation

12.30 Årsmöte ISAAC

12.30–14.00 Lunch – Passa på att besöka utställarna

14.00–15.00 Parallella seminarier

15.00–15.30 Förfriskningar

15.30–16.30 Parallella seminarier

19.30

Festmiddag för alla!

Sign Up ser till att vi får dansa loss! Sign Up spelar pop, rock och schlagers med tecken. Sign Up består av Nina Ahlsell, specialpedagog i Mölndal, Agneta Granberg, leg arbetsterapeut, Linn Johnels, musikpedagog och Maria Krafft-Helgesson, musikhandledare på Eldorado, alla medlemmar i gruppen Las Doradas, samt medlemmarna i gruppen THL: Jan Terneby, samordnare för forskning och kunskapsbildning, Enheten för rättighetsfrågor, Göran Hartman, mediaproducent/rådgivare, SPSM och Mats Larsson, informationschef, Habilitering & Hälsa.

08.30–09.00

Landet mellan världarna – en sagostund för vuxna

Vet du vad kvinnan vill? Kan du vägen till paradiset? Och varför bör man bara ha en fru om man har långt skägg.?

Om du inte kan svara på det här bör du inte missa berättarföreläsningen Landet mellan världarna med Kiriaki Christoforidis. Kiriakai är muntlig berättare med rötter i Grekland, stammen i Göteborg och grenarna i hela världen.

09.00–10.30

Aided Language Stimulation Update – Low Tech and High Tech Options Part B (Unscripted Activities)

Del två av Carols Goosens föreläsning

10.30–11.00 Förfriskningar

11.00–12.00 Parallella seminarier

12.00–13.30 Lunch – Sista chansen att besöka utställarna

13.30–14.30 Parallella seminarier

14.45–15.15

"D blir som D blir"

Vi träffades i flera år i Onkel G:s studio i källaren och spelade in Pepes låtar. Det senaste året har vi börjat spela för publik. Det är häftigt.

Per "Pepe" Holmqvist, sång, gitarr, låtskrivare. Johan Bäckström, bas. Göran Hartman, trummor, sång.

15.15–16.00

"Förmågan till närvaro och rätten att vara trött"

Tomas Sjödin är författare, pastor. Han är också pappa till tre söner, två av dem med omfattande funktionshinder.

16.00–16.15 Avslutning

Gunilla Thunberg

MÅN, TIS

4 och 5
JUNI

Parallella seminarier

Måndag 4 juni 14.00–15.00

A1 Enhancing Circle Time: Going Holistic –Förbättra samlingen – ett helhetsgrepp

This presentation follows the progress of an inter-disciplinary team in creating a Preschool Circle Time Routine that addresses multiple student needs simultaneously. It promotes a team approach to intervention and is highly reflective of the differentiated instruction so crucial to success in many of our heterogeneous classrooms.

Carol Goosens

A2 Pratkakaren – textrensor upp lästa med talsyntes

För de som har läs- och skrivsvårigheter är det ofta tufft att hänga med i handlingen på en film som är textad. I andra situationer används ofta talsyntes – så varför inte även för att se på film? Vi presenterar Pratkakaren, ett program som utnyttjar datorns talsyntes för att läsa upp undertexterna medan filmen spelar. Projektet använder en fri mediaspelare, en fri svensk röst, och fria filmer för att göra det tillgängligt för alla. Vi kommer att diskutera resultatet och visa hur programmet fungerar.

Maria Olsson är logoped och Sandra Derbring är datalingsvist. De arbetar bägge på DART.

A3 DIKO – den digitala kontaktboken

I DIKO-projektet utvecklas en digital dagbok/kontaktbok på Internet för barn med utvecklingsstörning, deras familjer och skolpersonal. I dagboken kan barnen lägga upp foton som de kan dela med varandra och som kan hjälpa dem att minnas och berätta om sådant de varit med om.

Bitte Rydeman är logoped och fil.dr i lingvistik. Hon arbetar på Certec vid Lunds Tekniska Högskola och för föreningen Furuboda.

A4 Kommunikativ tillgänglighet

Tillgänglighet handlar inte bara om att nå knapparna i hissen eller böckerna i bokhyllan. Man ska också ges möjlighet att själv veta vilken knapp man skall trycka på för att komma till rätt våning och att med stöd av ett personligt eller stationärt hjälpmedel kunna be om hjälp för att hitta sin favoritbok i biblioteket. Är jag myndig och får brev från skolan så har jag rätt att själv kunna läsa och förstå innehållet. Under seminariet kommer vi att berätta om våra tankar kring att skapa kommunikativ tillgänglighet och ge exempel på hur vi anpassat miljön både på organisation, grupp- och individnivå.

Jenny Persson och Jessica Eriksson arbetar som kommunikationspedagoger på Sundstagsgymnasiet.

A5 Rätten att få protestera och vara arg

Att ha en funktionsnedsättning som påverkar kommunikationsförmågan kan leda såväl till ilska som frustration samt göra det svårt för personen att förmedla dessa känslor på ett socialt anpassat sätt. Hur kan vi förstå och arbeta med dessa kommunikativa färdigheter? Exempel kommer att ges utifrån olika åldrar, diagnoser och verksamheter.

Ulrika Aspeflo är logoped, utbildare och handledare inom området autismspektrumtillstånd samt arbetar som specialpedagog inom förskola/ grundskola

A6 Surfplattornas intåg i hjälpmedelsvärlden – hur tar vi emot den?

Under år 2012/2013 gör DAHJM Dataresurscenter en särskild satsning på familjer till barn med AKK-behov som önskar använda surfplattor för detta ändamål. Fyra familjer kommer att ingå i ett projekt där vi tittar på hur familjerna använder och upplever surfplattan som hjälpmedel samt vilka appar de använder.

Eva Alenbratt och Anja Morell är logoped och arbetar på DAHJM Dataresurscenter i Lund.

Parallella seminarier

Måndagen 4 juni 15.30–16.30

B1 Talsyntes i molnet

Göteborgs Stad är först i världen med att talsätta elevmejl. 85 000 elever från förskola till gymnasium kan få sin mejl uppläst genom ett klick. Talmejl är plattformsoberoende vilket innebär att systemet ligger i molnet. Funktionen fungerar oavsett webbläsare eller operativsystem. Eleven kan få sin mejl uppläst på ett Internetcafé i Singapore, hemma, i skolan eller på biblioteket. En ovärderlig hjälp för synskadade, dyslektiker, nyanlända invandrare eller elever med kognitiva handikapp. Systemet kan även kontaktstyras för elever med motoriska funktionshinder. Gå på denna föreläsning och ta del av vad ny teknik kan göra för elever i Göteborgs stad.

Stefan Dellenborg, IT-samordnare på Slottsbergsgymnasiet i Göteborg.

B2 KomHIT – rätt att kommunicera på sjukhus

Vi berättar om hur vi, avd 320 dagoperation på barnsjukhuset i Göteborg och DART tillsammans jobbat med att tillgodose kommunikationsrätten och skapat en kommunikativ sjukhusmiljö. Vi visar de bildredskap som med stor succé används till alla barn, samt hur vi försöker utöka stödet till barn med kommunikationssvårigheter.

Gunilla Thunberg är logoped och fil.dr på DART, Ingrid Mattson Müller är logoped på DART, Stefan Nilsson är smärtsjuksköterska och fil.dr på Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus och Eva Håkansson är narkossjuksköterska på avd 320, Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus.

B3 SID – Sinnlighet, Interaktion, Delaktighet

I projektet designar och utvecklar vi interaktiva upplevelsemiljöer tillsammans med tre Snoezelen-verksamheter. I denna föreläsning berättar Per-Olof Hedvall om projektets utgångspunkter och visar konkret

C6 KOMPIS i förskola – pekprat med bilder i förskolemiljö

Hos oss på Rösekullens förskola i Lerum, en alldeles vanlig förskola, finns också barn med kommunikativa funktionsnedsättningar. Dessa och alla barns rätt till kommunikation står i fokus för det arbetsätt som vi utvecklat med KOMPIS-metoden och stöd från DART. Vi berättar om hur vi använder pekprat tillsammans med alla barn under hela förskoledagen och hur detta fungerar; om det positiva detta för med sig – och utmaningarna. Vi visar också det material vi använder.

Presentatörer är förskolechef Karin Widegren, specialpedagog Maria Gustavsson och personal från Rösekullens förskola i Lerums kommun samt också logoped och fil dr Gunilla Thunberg, DART.

Parallella seminarier**Tisdagen 5 juni 13.00–14.00****D1 Fri programvara och fria resurser för tillgänglighet och kommunikation från AEGIS-projektet**

Vi presenterar resultaten från det omfattande europeiska AEGIS-projektet, med tonvikt på fria resurser för kommunikation och kognitiv såväl som fysisk tillgänglighet: Att skriva och läsa med symbolstöd i LibreOffice/OpenOffice Writer, att kommunicera med symboler och alternativ styrning på Androidmobiler, mm.

Mats Lundälv är datapedagog på DART

D2 Appar för lek och samspel

Erfarenheter av att använda Ipad på Datateket. Hur surfplattan kan användas till barn med olika funktionsnedsättningar. Presentation av appar som stimulerar lek och samspel. Hur hittar man bra appar?

Annika Pilups är specialpedagog på Datateket, Barn- och ungdomshabiliteringen i Göteborg.

D3 Livsperspektiv på kommunikation som daglig verksamhet

Kommunikationsgruppen i Växjö bedriver sedan 15 år daglig verksamhet med kommunikation som grundidé i alla aktiviteter. Föreläsningen belyser gruppens dagliga arbete men tar även fasta på några framgångsfaktorer som gjort att brukarnas hela livssituation blivit bättre när de dagligen stärkts i sin kommunikation. Vi försöker förklara hur vi får nya medarbetare, assistentgrupper och gruppbeståder att förstå vikten av att kommunicera i vardagen och vilka positiva konsekvenser detta har gett brukarna.

Mats Lundberg är fritidspedagog, Linda Björk är vårdare och Mariana Friberg är fritidspedagog vid daglig verksamhet i Växjö.

D4 Alla ler vi på samma språk – en mänsklig rättighet att få möjlighet att säga vad jag vill, till vem jag vill, när jag vill

Vi har arbetat med AKK under många år och ser stora möjligheter för alla som får möjlighet att lära och använda AKK. Vi berättar om hur arbetet startade, hur vi praktiskt arbetar med AKK och vad som gör att kommunens alla förskolor använder alternativ kompletterande kommunikation.

Anneli Blume-Josefsson är förskollärare och arbetar på en 3–5 års avdelning. Jenny Fridh förskollärare arbetar på en 1–5 års avdelning och Gunvor Håkansson är specialpedagog i förskolan i Bengtsfors kommun.

D5 TAKK för språket – ett projekt om AKK och flerspråkighet

I vårt seminarium berättar vi om kurserna KomFler och TAKK på modersmålet. Båda kurserna syftar till att utveckla ett flerspråkigt perspektiv på AKK. I dialog med seminariedeltagarna förmedlar vi erfarenheter från vårt arbetssätt samt viktiga slutsatser från kursutvärderingarna.

Julia Eldblom och Anneli Åkerberg, arbetar bägge som logoped på Barn- och ungdomshabiliteringen Lundbystrand. Maria Krafft-Helgesson är specialpedagog och musikhandledare på Eldorado, Luz Solano är projektledare för TAKK för språket. Samtliga från Göteborg.

D6 Karnevalsbio

Ta chansen att se filmer med fokus på kommunikation.

Information**Datum**

4–5 juni 2012

Konferenslokal

Konferensen hålls i år på Radisson Blu hotell på Södra Hamngatan 69, som ligger ett stenkast från Centralstationen och flygbussar. Om du vill bo på hotellet var vänlig ange detta i anmälan, så skickar jag ett bokningsformulär. Det förenklar för hotellet och du får ta del av specialpriset som gäller för er konferensdeltagare.

Konferensavgift

Vid anmälan innan 27 april är priset 3 400 kronor exklusive moms. I priset ingår förutom föreläsningar och seminarier, luncher, förfriskningar och festmiddagen. Vid anmälan efter 27 april är priset 3900 kronor exklusive moms.

Medlemmar i ISAAC får 300 kronors rabatt på avgiften. Besök deras hemsida www.isaac-sverige.se. Där hittar du all information om föreningen och hur du blir medlem.

Festmiddag

Även i år ingår karnevalsmiddagen i priset, för att så många som möjligt skall kunna delta i en afton med musik, god mat och glatt umgänge. Platsen för festen kommer i din slutliga bekräftelse. Vin och öl under kvällen får var och en betala ur egen kassa.

Anmälan

Anmälningsblankett hittar du på www.goteborg.se/dalheimershus.se. Se under aktuella konferenser!

Du kan också anmäla dig på thomas.kollberg@socialresurs.goteborg.se. Då måste du ha med de uppgifter som finns med på anmälningsblanketten. I samband med din anmälan får du en bekräftelse och i god tid innan konferensen får du en slutlig bekräftelse med dina olika val och en namnskytt.

Sista anmälningsdag 11 maj 2012. Anmälan är bindande, men platsen kan överlåtas.